

Brusel 16. října 2024
(OR. en)

14554/24

Interinstitucionální spis:
2024/0251(NLE)

CCG 31

NÁVRH

Odesílatel:	Martine DEPREZOVÁ, ředitelka, za generální tajemnici Evropské komise
Datum přijetí:	15. října 2024
Příjemce:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generální tajemnice Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2024) 459 final
Předmět:	Návrh ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Unie na zasedáních účastníků Ujednání OECD o státem podporovaných vývozních úvěrech, pokud jde o společné postupy týkající se požadavku na minimální platbu předem

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2024) 459 final.

Příloha: COM(2024) 459 final

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 15.10.2024
COM(2024) 459 final

2024/0251 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

**o postoji, který má být zaujat jménem Unie na zasedáních účastníků Ujednání OECD o
státům podporovaných vývozních úvěrech, pokud jde o společné postupy týkající se
požadavku na minimální platbu předem**

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie na zasedáních účastníků Ujednání OECD o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“), pokud jde o budoucí společné postupy předložené účastníky ohledně požadavku na minimální platbu předem.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech

Ujednání je gentlemanskou dohodou, jejímž cílem je poskytnout rámec pro řádné používání státem podporovaných vývozních úvěrů. V praxi to znamená jednak zajištění rovných podmínek pro hospodářskou soutěž založenou na ceně a kvalitě vyváženého zboží a služeb, a nikoli na stanovených finančních podmínkách, jednak usilování o odstranění dotací a narušení obchodu v souvislosti se státem podporovanými vývozními úvěry (dále jen „státní podpora“). Ujednání vstoupilo v platnost v dubnu 1978 na dobu neurčitou.

Ujednání je administrativně zakotveno v OECD a podporováno sekretariátem OECD pro úvěry. Nejedná se však o akt OECD¹.

Evropská unie – a nikoli členské státy – je účastníkem ujednání, které bylo provedeno v *acquis communautaire* na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011². Ujednání je proto právně závazné z hlediska práva Unie.

2.2. Účastníci ujednání

Ujednání má v současné době jedenáct účastníků (dále jen „účastníci ujednání“): Austrálie, Kanada, Evropská unie, Japonsko, Korea, Nový Zéland, Norsko, Švýcarsko, Turecko, Spojené království a Spojené státy.

Účastníci ujednání mohou přijímat rozhodnutí o změnách ujednání, včetně „společných postupů“ v souladu s kapitolou IV oddílem 5 ujednání. Rozhodnutí jsou přijímána konsensem, takže pokud některý účastník vznese námitku, nelze změnu ujednání nebo společného postupu přijmout.

Evropská komise zastupuje Unii pro účely rozhodování, ať už na zasedáních účastníků ujednání, nebo v písemných postupech.

Společný postup je nástroj v rámci ujednání, který účastníkům výjimečně umožňuje odchýlit se od ustanovení ujednání buď pro konkrétní transakci, nebo dočasně pro nespécifický počet transakcí. Postupy pro dosažení dohody o společných postupech jsou stanoveny v člancích 54 až 59 ujednání. Společné postupy mohou být přijaty v písemném postupu nevyjádřením se, protože pokud se účastník nevyjádří, má se za to, že návrh společného postupu přijímá. Totéž platí pro účastníka, který oznámí, že nemá žádné stanovisko. Odpovědi na návrh společného postupu se v zásadě poskytují do 20 kalendářních dnů s možností prodloužení o osm kalendářních dnů. Sekretariát OECD pro vývozní úvěry je povinen účastníky informovat o tom, zda byl společný postup přijat, přičemž dohodnutý společný postup vstupuje v platnost tři kalendářní dny po tomto oznámení.

¹ Ve smyslu článku 5 úmluvy OECD.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

2.3. Postoj, který má být zaujat jménem Unie

V posledních letech bylo přijato několik společných postupů týkajících se plateb předem požadovaných od kupujících při transakcích podle pravidel ujednání. Dne 5. listopadu 2021 přijali účastníci společný postup navržený EU, který snižuje požadavek na platbu předem na 5 % (na rozdíl od požadavku 15 % stanoveného v čl. 11 písm. a) ujednání) a zvyšuje maximální výši státní podpory na 95 % hodnoty vývozního kontraktu (oproti 85 %, jak je stanoveno v čl. 11 písm. c) ujednání). Účastníci schválili toto opatření jako naléhavý a výjimečný krok, který je nutný v reakci na hospodářský útlum způsobenou zdravotní krizí COVID-19. Společný postup z roku 2021, který byl původně platný do 4. listopadu 2022, byl prodloužen o další rok, takže jeho platnost skončila 4. listopadu 2023.

Dne 14. prosince 2023 přijali účastníci na návrh Spojeného království další společný postup ohledně požadavku na minimální platbu předem. Ačkoli důvody pro flexibilitu v době společného postupu z roku 2021 již neplatí, Spojené království uvedlo, že v době návrhu společného postupu se přesto v zemích s nízkými a středními příjmy potýkalo s určitými obtížemi, pokud jde o přístup veřejných/suverénních kupujících k financování, jako jsou zvýšené úrokové sazby a pokračující inflační tlaky. Společný postup, který se použije do 13. prosince 2024, se vztahuje na státní podporu vývozních úvěrů na transakce se suverénními/veřejnými kupujícími v zemích kategorie II s klasifikací rizika země mezi 5 a 7 včetně, jak je stanoveno v článku 22 ujednání. U těchto transakcí se požadované minimální platby předem je snížen na 5 % hodnoty vývozního kontraktu a maximální výše státní podpory, kterou mohou účastníci poskytnout, je zvýšena na 95 %.

Vzhledem k objektivní potřebě, aby Unie mohla jednat rychle a pružně na mezinárodní úrovni v návaznosti na návrhy společného postupu, Komise navrhuje, aby Rada umožnila Komisi vypracovat postoj, který má být jménem Unie zaujat na zasedáních účastníků Ujednání OECD o státem podporovaných vývozních úvěrech v souvislosti s budoucími společnými postupy navrženými účastníky ohledně požadavku na minimální platbu předem. Konkrétně spočívá postoj, jenž má být jménem Unie zaujat, v odmítnutí jakéhokoli budoucího společného postupu týkajícího se minimální platby předem navrženého účastníkem ujednání, pokud je daný společný postoj horizontální povahy a vztahuje se na více než jednu konkrétní transakci.

EU není toho názoru, že by kvazi-trvalá změna podmínek pravidel pro platby předem v rámci ujednání měla být dosažena neustálým obnovováním společných postupů. Jakákoli taková úprava by se měla řešit spíše v rámci poradních jednání mezi účastníky. (Tato jednání byla zahájena v březnu 2023 a budou se zabývat všemi parametry případných změn pravidel ujednání o platbách předem. Připravuje se samostatný návrh Komise na rozhodnutí Rady, který má tuto trvalou změnu zohlednit.)

Na tomto základě musí být EU schopna odmítnout budoucí návrhy na použití postupu pro stanovení společného postupu k dalšímu prodloužení flexibility. Vzhledem ke skutečnosti, že politické souvislosti na mezinárodní úrovni i na úrovni EU se budou pravděpodobně v průběhu času vyvíjet, bude navrhované rozhodnutí použitelné po dobu tří let od jeho přijetí, po jejímž uplynutí bude Rada moci politiku stanovenou v tomto rozhodnutí revidovat.

3. PRÁVNÍ ZÁKLAD

3.1. Procesněprávní základ

3.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie zavádí rozhodnutí, kterými se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento*

orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody.“

Pojem „akty s právními účinky“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterým se řídí dotýčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“³.

3.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Pravidla schváleného společného postupu nahrazují pravidla tohoto ujednání pouze pro danou transakci nebo za okolností uvedených ve společném postupu. Zatímco pro ostatní účastníky ujednání mají společné postupy povahu „měkkého“ práva, pro EU představují akty s právními účinky na základě článku 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES, který stanoví, že se v Unii použijí „*pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“)*“. *Znění ujednání je uvedeno v příloze k tomuto nařízení.*“ Vzhledem k tomu, že společné postupy jsou odsouhlasovány účastníky na základě postupu stanoveného v člancích 54 až 59 ujednání, do něhož je zapojen sekretariát OECD pro vývozní úvěry, představují rovněž akty přijaté mezinárodním orgánem ve smyslu čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.

3.2. Hmotněprávní základ

3.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí především na cíli a obsahu zamýšleného aktu, v souvislosti s nímž se postoj jménem Unie zaujímá.

3.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah zamýšleného aktu se týkají společné obchodní politiky. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 207 Smlouvy o fungování EU.

3.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 207 odst. 4 první pododstavec Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

4. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt účastníků ujednání změní Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech, které tvoří přílohu II nařízení (EU) č. 1233/2011, je vhodné jej po přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

³ Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie na zasedáních účastníků Ujednání OECD o státem podporovaných vývozních úvěrech, pokud jde o společné postupy týkající se požadavku na minimální platbu předem

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 4 první pododstavec ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Pravidla uvedená v Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech (dále jen „ujednání“) jsou provedena v právu Evropské unie nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011⁴, a jsou tak v Unii právně závaznými.
- (2) Společný postup je nástroj v rámci ujednání, který účastníkům výjimečně umožňuje odchýlit se od ustanovení ujednání buď pro konkrétní transakci, nebo dočasně pro nespécifický počet transakcí, například pokud jde o minimální platbu předem podle čl. 11 písm. a) ujednání.
- (3) Účastníci ujednání (dále jen „účastníci“) rozhodují písemným postupem o společných postupech v souladu s kapitolou IV oddílem 5 ujednání. Společné postupy mohou být přijaty v písemném postupu nevyjádřením se, protože pokud se účastník nevyjádří, má se za to, že návrh společného postupu přijímá. Totéž platí pro účastníka, který oznámí, že nemá žádné stanovisko. Odpovědi na návrh společného postupu se v zásadě poskytují do 20 kalendářních dnů s možností prodloužení o osm kalendářních dnů. Krátká lhůta pro reakci na návrh společného postupu spolu se skutečností, že mlčení znamená souhlas, odůvodňuje potřebu rámcového rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU.
- (4) Je vhodné stanovit postoj, který má být jménem Unie zaujat ohledně navrhovaného společného postupu písemným postupem účastníků, neboť navrhovaný společný postup, jakmile bude dohodnut, bude moci zásadním způsobem ovlivnit obsah práva Unie na základě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES.
- (5) Vzhledem ke zrychlenému postupu stanovenému v rámci ujednání pro přijetí tohoto společného postupu je v zájmu Unie, aby tyto postoje byly na úrovni EU urychleně stanoveny tak, aby Unie mohla účinně vykonávat svá práva podle ujednání. Tímto rozhodnutím se proto zavádí účinný a zrychlený postup pro stanovení postoje, který

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1233/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o uplatňování některých pravidel v oblasti státem podporovaných vývozních úvěrů a o zrušení rozhodnutí Rady 2001/76/ES a 2001/77/ES (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 45).

má být zaujat jménem Unie k jakémukoli budoucímu společnému postupu ohledně minimální platby předem navrženému účastníkem ujednání, pokud je daný společný postup horizontální povahy a vztahuje se na více než jednu konkrétní transakci.

- (6) EU není toho názoru, že by kvazi-trvalá změna podmínek pravidel pro platby předem v rámci ujednání měla být dosažena neustálým obnovováním společných postupů. Jakákoli taková úprava by se měla řešit spíše v rámci poradních jednání mezi účastníky. Na tomto základě toto rozhodnutí stanoví, že EU by obecně měla být schopna odmítat budoucí návrhy na použití postupu pro stanovení společného postupu k dalšímu prodloužení flexibility týkající se pravidel pro platby předem uvedených v čl. 11 písm. a) ujednání.
- (7) Pokud se během jednání v rámci pracovní skupiny Rady pro vývozní úvěry dospěje k závěru, že je vhodné odchýlit se od postoje stanoveného v tomto rozhodnutí, má Komise vždy možnost předložit návrh rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Unie, který se odchýlí od postoje stanoveného v tomto rozhodnutí. Tímto rozhodnutím totiž není dotčeno právo Komise předložit, a to i z vlastního podnětu, návrh rozhodnutí Rady o postoji, který má být zaujat jménem Unie, který se odchýlí od obecného postoje stanoveného v tomto rozhodnutí.
- (8) K zajištění toho, aby Rada mohla pravidelně posuzovat a případně revidovat politiku stanovenou tímto rozhodnutím v duchu loajální spolupráce mezi orgány Unie zakotvené v čl. 13 odst. 2 Smlouvy o EU, může být toto rozhodnutí pravidelně přezkoumáváno,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postojem, který má být účastníky Ujednání o státem podporovaných vývozních úvěrech jménem Unie zaujat v písemném postupu, pokud jde o budoucí návrhy ostatních účastníků na společné postupy týkající se požadavku na minimální platbu předem, je odmítnout jakýkoli budoucí společný postup předložený účastníkem v souvislosti s požadavkem na minimální platbu předem podle čl. 11 písm. a) ujednání, pokud je daný společný postup horizontální povahy a vztahuje se na více než jednu konkrétní transakci.

Článek 2

Komise předá v dostatečném předstihu před každým zasedáním účastníků pracovní skupině Rady pro vývozní úvěry k projednání dokument obsahující navrhované společné postupy uvedené v článku 1, které mají být na daném zasedání projednány.

Článek 3

Toto rozhodnutí posoudí a případně přezkoumá Rada na návrh Komise nejpozději tři roky po přijetí tohoto rozhodnutí.

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

Použije se po dobu tří let od jeho přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně